הִלְכוֹת חֹל הַמּוֹעֵד סִימָן תקמה

מַה יֹּאכַל, כּוֹתֵב (יג) **וּמוֹכֵר לַאֲחֵרִים כְּדֵי פַּרְנָסָתוֹ.** הַגָּהּ: (יד) *אוֹ שֶׁיִּהְיוּ לוֹ הוֹצָאוֹתָיו (טו) יוֹתֵר (ה) בְּרֶוַח לְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב (טור). (טז) וְאִם כְּתָבָן כְּדֵי לְהַנִּיחָן בַּמּוֹעֵד, בְּכָל עִנְיָן שָׁרִי (סמ״ג (לאוין עה)). (יז) וְאֵינוֹ אָסוּר רַק כְּתִיבָה, אֲבָל עֲשִׂיָּתָן (ו) שָׁרִי (בית יוסף (ד״ה כתבו התוספות) בשם תוספות (יט. ד״ה טווה)): **ד** (יח) **הַמֻּתָּר לִכְתֹּב** (ז) **חֶשְׁבּוֹנוֹתָיו וְלַחֲשֹׁב יְצִיאוֹתָיו.** הַגָּהּ: (יט) וְהוּא הַדִּין הַכְּתָבִים שֶׁכּוֹתְבִים כְּשֶׁמַּלְוִין עַל מַשְׁכּוֹנוֹת שָׁרִי (הגהות מרדכי סוף פרק מי שהפך (סי׳ תתנט) כל בו (סי׳ ס) ומהרי״ל (מנהגיס)): **ה** (כ) **וּמֻתָּר לִכְתֹּב שְׁטַר קִדּוּשִׁין וְשִׁטְרֵי** (כא) **פְּסִיקְתָּא, גִּטִּין וְשׁוֹבָרִים,**

ה תּוֹסֶפְתָּא (פרק ב ה״ג) כְּתָבוּהָ הָרִי״ף (יא.) וְהָרֹא״ש (פ״ג סי׳ כד) שָׁם וּפֵרֵשׁ הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק (ו׳) [ז׳] (הי״ד) הַטַּעַם דְּאֵין אָדָם נִזְהָר בְּתִקּוּנָן וְנִמְצְאוּ כְּמַעֲשֵׂה הֶדְיוֹט וְהָרַשְׁבָּ״א (בתשובה ח״ג סי׳ רעג) כָּתַב דְּשֶׁמָּא לֹא יִזְכֹּר וְיֹאבַד מָמוֹנוֹ. ו מִשְׁנָה שָׁם (יח:).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

תקמ״ד (ס״ב) בְּתִקּוּן בּוֹרוֹת וּמַעְיָנוֹת שֶׁל רַבִּים עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּסָעִיף קָטָן שֶׁאַחֲרֵי זֶה שֶׁיֵּשׁ חִלּוּק בֵּין מְחִיקָה בְּאֶמְצַע הַתֵּבָה וּבֵין בְּסוֹף הַתֵּבָה. וְעַיֵּן בְּמוֹר וּקְצִיעָה שֶׁאָסוּר לְהַדְפִּיס סְפָרִים אַף עַל יְדֵי פּוֹעֵל אֵינוֹ יְהוּדִי. אֲבָל לְסַדֵּר הָאוֹתִיּוֹת מֻתָּר אֲפִלּוּ עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל. וְלִקְשֹׁר הָאוֹתִיּוֹת הַמְסֻדָּרוֹת שֶׁלֹּא יִתְפָּרְדוּ, אָסוּר. וְכֵן אָסוּר לְהַפְרִיד הָאוֹתִיּוֹת מֵחִבּוּר סִדּוּרָם אַחַר הַהַדְפָּסָה לְהַחֲזִירָם אֶל מְקוֹמָם בְּתֵבַת הַמְסֻדָּרִים, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב דְּכָל הֵיכָא דְּשַׁרְיָא כְּתִיבָה דְּסֵפֶר תּוֹרָה וּתְפִלִּין וּמְזוּזוֹת וַדַּאי שָׁרִי נַמֵּי כָּל מַעֲשֵׂה תִּקּוּנָן. וְעַיֵּן שָׁם עוֹד בְּסֵפֶר תּוֹרָה שֶׁנִּגְמְרָה סָמוּךְ לָרֶגֶל וְלֹא הָיָה שָׁהוּת לְתַקֵּן וְצָרִיךְ לָהּ בַּמּוֹעֵד, יַעֲשֶׂה הָעַמּוּדִים עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, וּתְפִירוֹת הַיְרִיעוֹת עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל, דְּלֹא סַגִּי בְּלָאו הָכִי. וּמְזוּזוֹת שֶׁצְּרִיכִין בַּמּוֹעֵד, עוֹשֶׂה לָהּ בַּיִת מַעֲשֵׂה הֶדְיוֹט וְקוֹבְעָם גַּם כֵּן. וּתְפִלִּין עוֹשֶׂה לָהֶם בָּתִּים וּרְצוּעוֹת וְקִשְׁרֵיהֶם וְכָל צָרְכֵיהֶם, דִּבְלָאו הָכִי לֹא חָזוּ לְמִידֵי. וּשְׁאָר סְפָרִים כְּתוּבִים אוֹ נִדְפָּסִים וַחֲסֵרִים כְּרִיכָה, לֹא יַעֲשֵׂם עַל יְדֵי אֻמָּן יִשְׂרָאֵל, אֲבָל עוֹשֶׂה עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תקל״ז (ד״ה דבר) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַבִּרְכֵּי יוֹסֵף

בַּאֵר הֵיטֵב

דְּאָוְושָׁא מִלְּתָא טוּבָא. מָגֵן אַבְרָהָם. וְעַיֵּן טַ״ז: (ה) **בְּרֶיוַח.** עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט). וְעַיֵּן סִימָן תקמ״ב סָעִיף קָטָן א׳: (ו) **שָׁרִי.** הַיְינוּ לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד, אֲבָל שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד וַדַּאי אָסוּר אֲפִלּוּ הָעֲשִׂיָּה. טַ״ז (סק״ה) עַיֵּן שָׁם. כָּתַב הַגָּהוֹת אֲשֵׁרִי (פ״ג סי׳ כד), הָא דְּשָׁרִי לִכְתֹּב וְלִטְווֹת, דַּוְקָא כְּשֶׁלֹּא כִּוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד. וּבֵית יוֹסֵף (ד״ה מותר לטוות) כָּתַב דַּאֲפִלּוּ כִּוֵּן מְלַאכְתּוֹ שָׁרִי, כֵּיוָן דִּדְבַר מִצְוָה הוּא. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״י), וְנִרְאֶה לִי דְּאִם אֵין צָרִיךְ לְהַנִּיחָם בַּמּוֹעֵד אָסוּר לוֹ לִכְתֹּב, הוֹאִיל וְכִוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד לֹא שָׁרִינַן לֵיהּ מִשּׁוּם שֶׁיִּמְצָא פַּרְנָסָתוֹ בְּרֶוַח, וְעוֹד, דְּהָא בְּלָאו הָכִי יֵשׁ אוֹמְרִים דְּדַוְקָא כְּשֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל שָׁרִי. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ: **ד** (ז) **חֶשְׁבּוֹנוֹתָיו.** וְאִם הֵם כְּתוּבִים כְּבָר רַק שֶׁרוֹצֶה לְסַדְּרָם,

בֵּאוּר הֲלָכָה

מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב הֲלָכָה כ״ד, וְשָׁם מוֹדֶה הָרֹא״ש (פ״ג סי׳ כד) וְהַטּוּר לְהָרַמְבַּ״ם דְּדַוְקָא בְּאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל. **וְעַיֵּן לְעֵיל** בְּסִימָן תקמ״ב בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה מה יאכל), וְעַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ז) **דְּדַוְקָא בְּצִנְעָא. וְדַע עוֹד, דִּלְדַעַת הַסּוֹבְרִים לְעֵיל בְּסִימָן תקמ״ב דְּאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל הַיְינוּ דְּאֵין לוֹ כְּדֵי צָרְכּוֹ לְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב דְּהַיְינוּ בָּשָׂר וָיַיִן, מִמֵּילָא הוּא הַדִּין בְּעִנְיָנֵנוּ,** אֲפִלּוּ לְדַעַת הַבֵּית יוֹסֵף (ד״ה אבל הרמב״ם) שֶׁהֶעְתִּיק לְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם לְדִינָא, הַיְינוּ גַּם כֵּן שֶׁאֵין לוֹ כְּדֵי צָרְכּוֹ לְיוֹם טוֹב, **וְהָרַמָּ״א שֶׁהוֹסִיף אוֹ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ וְכוּ׳ הַיְינוּ אֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ בָּשָׂר וָיַיִן אַךְ הוּא בְּצִמְצוּם מֻתָּר לוֹ לִכְתֹּב כְּדֵי שֶׁיִּשְׁתַּכֵּר וְיִהְיֶה לוֹ יוֹתֵר בְּרֶוַח לְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב** [נִשְׁמַת אָדָם בִּכְלָל ק״ו אוֹת ד׳]:

* **אוֹ שֶׁיִּהְיוּ לוֹ הוֹצָאוֹתָיו יוֹתֵר בְּרֶוַח וְכוּ׳.** מִפַּשְׁטִיּוּת הָעִנְיָן מַשְׁמַע דְּקָאֵי אַלְמַעְלָה, וְאִם כֵּן כִּי הֵיכִי דִּבְאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל כְּלָל בְּוַדַּאי שָׁרִינַן לַאֲחֵרִים אֲפִלּוּ בִּשְׁבִיל אַחַר הַמּוֹעֵד, [וּבִפְרָט דְּשָׁם הֶעְתִּיק הַמְחַבֵּר כָּל לְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם וְהָא סְבִירָא לֵיהּ לְדַעַת הַבֵּית יוֹסֵף (ד״ה ואפשר) דִּבְחֹל הַמּוֹעֵד אֵין לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין], כֵּן הוּא הַדִּין מַה דְּסִיֵּם הָרַמָּ״א הוּא גַּם כֵּן בְּאֹפֶן זֶה, [וּבָזֶה אָתֵי שַׁפִּיר מַה דְּסִיֵּם אַחַר כָּךְ וְאִם כְּתָבָן כְּדֵי לְהַנִּיחָן בַּמּוֹעֵד וְכוּ׳], וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַמָּגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן י׳, **אֲבָל כִּי מְעַיְינִינַן בַּטּוּר שֶׁמִּמֶּנּוּ לָקַח הָרַמָּ״א דִּינוֹ**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וּלְלָבְשׁוֹ אַחַר הַמּוֹעֵד וְכַנַּ״ל: (יג) **וּמוֹכֵר לַאֲחֵרִים וְכוּ׳.** הַיְנוּ (יד) אֲפִלּוּ הָאֲחֵרִים אֵינָם לוֹקְחִים אֶלָּא לַהֲנִיחָן אַחַר הַמּוֹעֵד, שָׁרִי, דְּלֹא גָּרַע מִשְּׁאָר מְלָאכוֹת דְּשָׁרִי לְבַעַל הַבַּיִת לִשְׂכֹּר לָזֶה פּוֹעֵל שֶׁאֵין לוֹ מַה לֶּאֱכֹל, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תקמ״ב סָעִיף ב׳: (יד) **אוֹ שֶׁיִּהְיוּ לוֹ וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ מַה יֹּאכַל דִּבְעָלְמָא אָסוּר לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה, (טו) הָכָא דְּהוּא מִצְוָה הֵקֵלּוּ כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ יוֹתֵר וְכוּ׳. (טז) אֲבָל אֹפֶן זֶה אֵין לְהָקֵל רַק הֵיכָא דְּהַקּוֹנֶה לוֹקְחוֹ כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת תְּפִלִּין בְּחֹל הַמּוֹעֵד גּוּפָא, אֲבָל לֹא כְּשֶׁלּוֹקְחוֹ בִּשְׁבִיל אַחַר הַמּוֹעֵד, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה או): (טו) **יוֹתֵר בְּרֶוַח לְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב.** אֲבָל כְּשֶׁאֵין צָרִיךְ גַּם לְזֶה שֶׁהוּא עָשִׁיר, (יז) אָסוּר לִכְתֹּב וְלִקַּח שָׂכָר. אֲבָל לִכְתֹּב בְּחִנָּם בִּשְׁבִיל חֲבֵרוֹ כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה יוּכַל לְקַיֵּם בְּחֹל הַמּוֹעֵד מִצְוַת תְּפִלִּין, דַּעַת הַטּוּר דְּשָׁרִי, (יח) וְאַלְאַחַר הַמּוֹעֵד לְכֻלֵּי עָלְמָא אָסוּר: (טז) **וְאִם כְּתָבָן כְּדֵי לַהֲנִיחָן בַּמּוֹעֵד.** אַף דְּמִתְחִלָּה מַיְירֵי גַּם כֵּן דִּכְתָבָן כְּדֵי לַהֲנִיחָן בַּמּוֹעֵד, זֶה קָאֵי (יט) אַדִּבְרֵי הַמְחַבֵּר שֶׁכָּתַב בְּרֵישׁ הַסָּעִיף ׳כּוֹתֵב אָדָם תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת לְעַצְמוֹ׳, מַשְׁמַע מִזֶּה דְּלַאֲחֵרִים לֹא יְצֻיַּר שׁוּם הֶתֵּר אִם לֹא שֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל, עַל זֶה כָּתַב דְּזֶהוּ דַּוְקָא כְּשֶׁכּוֹתֵב בִּשְׁבִיל אַחַר הַמּוֹעֵד, אֲבָל כְּשֶׁכּוֹתֵב לְאַחֵר (כ) כְּדֵי לַהֲנִיחָן בַּמּוֹעֵד גּוּפָא, מֻתָּר אַף בְּשָׂכָר בֵּין יֵשׁ לוֹ מַה לֶּאֱכֹל בֵּין אֵין לוֹ מַה לֶּאֱכֹל, (כא) וְזֶהוּ מַה שֶּׁסִּיֵּם ׳בְּכָל עִנְיָן שָׁרִי׳: (יז) **וְאֵינוֹ אָסוּר וְכוּ׳.** קָאֵי (כב) לַכּוֹתֵב כְּדֵי לְהַנִּיחָם אַחַר הַמּוֹעֵד דְּאָסוּר בְּשָׂכָר אֶלָּא אִם כֵּן אֵין לוֹ מַה יֹּאכַל, וְאַהָא קָאָמַר דְּאֵינוֹ אָסוּר רַק הַכְּתִיבָה, אֲבָל עֲשִׂיָּתָן שָׁרִי, וְהַטַּעַם, דְּכֵיוָן דְּצֹרֶךְ מִצְוָה הוּא לֹא גָּזְרוּ: **ד** (יח) **מֻתָּר לִכְתֹּב חֶשְׁבּוֹנוֹתָיו.** דְּהָוֵי דָּבָר הָאָבֵד (כג) שֶׁמָּא יִשְׁכַּח. וְאִם אֵינוֹ דָּבָר הָאָבֵד, אָסוּר, אֶלָּא אִם כֵּן הוּא לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד שֶׁצָּרִיךְ לַחֲשֹׁב מַה שֶּׁמּוֹצִיא עַל הַמּוֹעֵד, אֲבָל אָז אֵינוֹ שָׁרִי לְכֻלֵּי עָלְמָא כִּי אִם מַעֲשֵׂה הֶדְיוֹט כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן תקמ״ד (ס״א) וְעַיֵּן לְעֵיל סָעִיף קָטָן ד׳, וְעַל כֵּן יִרְאֶה לִכְתֹּב אוֹתָן בִּכְתָב מְשִׁיטָ״א. וְאִם חֶשְׁבּוֹנוֹתָיו כְּתוּבִים כְּבָר רַק שֶׁרוֹצֶה לְסַדְּרָם, אָסוּר בַּמּוֹעֵד. וַאֲפִלּוּ בְּשֶׁאֵינָם כְּתוּבִים מִכְּבָר יִרְאֶה עַל כָּל פָּנִים שֶׁלֹּא לְכַוֵּן אוֹתָם בַּמּוֹעֵד [אֵלִיָּה רַבָּה (סק״י)]: (יט) **וְהוּא הַדִּין הַכְּתָבִים שֶׁכּוֹתְבִים וְכוּ׳.** דְּהָוֵי דָּבָר הָאָבֵד שֶׁמָּא יִשְׁכַּח. וּפָשׁוּט דְּהוּא הַדִּין הַסְּחוֹרוֹת שֶׁמֻּתָּר לְמָכְרָן בְּחֹל הַמּוֹעֵד כְּגוֹן שֶׁהֵם לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד וְכַנַּ״ל בְּסִימָן תקל״ט סָעִיף י׳ וְי״א. מֻתָּר הַחֶנְוָנִי לִכְתֹּב הַהַקָּפוֹת שֶׁמַּקִּיף כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח: **ה** (כ) **מֻתָּר לִכְתֹּב וְכוּ׳.** הַטַּעַם בְּכָל זֶה, יֵשׁ אוֹמְרִים מִשּׁוּם (כד) דְּכָל דָּבָר הַמִּזְדַּמֵּן תָּדִיר אַף עַל פִּי שֶׁבְּכָל פַּעַם וּפַעַם הוּא דָּבָר פְּרָטִי כְּצָרְכֵי רַבִּים חֲשִׁיבָא, (כה) וְאֶפְשָׁר דְּמִיקְרֵי צֹרֶךְ הַמּוֹעֵד הוֹאִיל שֶׁדָּבָר זֶה צְרִיכִין לָהֶם בַּמּוֹעֵד. וְיֵשׁ אוֹמְרִים מִשּׁוּם (כו) דְּהָוֵי דָּבָר הָאָבֵד פֶּן יָמוּתוּ הָעֵדִים אוֹ יֵלְכוּ לִמְדִינַת הַיָּם אוֹ יָמוּת הַנּוֹתֵן אוֹ הַבֵּית דִּין: (כא) **פְּסִיקְתָּא.** הוּא כְּמוֹ כְּתִיבַת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יד) פָּשׁוּט: (טו) אַחֲרוֹנִים: (טז) כֵּן מוּכָח מֵהַטּוּר, וְאָזֵיל לְשִׁיטְתֵיהּ דְּחֹל הַמּוֹעֵד חַיָּב בִּתְפִלִּין, עַיֵּן שָׁם: (יז) פָּשׁוּט, וְכֵן כָּתַב הַמַּאֲמָר מָרְדְּכַי (סק״ה). וְדִבְרֵי הָרַמָּ״א שֶׁבְּסָמוּךְ יְבֹאַר לְקַמֵּיהּ (ס״ק כא): (יח) דִּלְהַטּוּר מוּכָח בְּהֶדְיָא בִּדְבָרָיו דְּהוּא רַק בַּמּוֹעֵד, וּסְבִירָא לֵיהּ דְּרַבִּי מֵאִיר דְּשָׁרֵי בַּאֲחֵרִים וְרַבִּי יוֹסֵי נַמִּי דִּסְבִירָא לֵיהּ כְּוָותֵיהּ בָּזֶה דְּהוּא לֹא אָתֵי אֶלָּא לְאַקּוּלֵי, אַיְירִי בַּמּוֹעֵד גּוּפָא, וְכָל שֶׁכֵּן לְהָרַמְבַּ״ם דְּרַבִּי יוֹסֵי לְאַחְמוּרֵי אָתֵי כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרָ״א בְּבֵאוּרוֹ וּלְדִידֵיהּ אֵין לְהָקֵל כְּלָל בַּאֲחֵרִים, בְּוַדַּאי אָסוּר, (וּבִפְרָט דִּלְדִידֵיהּ כָּל הָעִנְיָן לְעִנְיַן תְּפִלִּין הוּא רַק אַלְאַחַר הַמּוֹעֵד וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ואסור), וְרַבִּי יוֹסֵי פְּלִיג עַל רַבִּי מֵאִיר בָּזֶה). אַךְ נַפְקָא מִינַּהּ לְעִנְיַן טְוִיַּת צִיצִית לַאֲחֵרִים בַּמּוֹעֵד בְּחִנָּם כְּדֵי לְקַיֵּם הַמִּצְוָה, דִּלְהַטּוּר שָׁרֵי וּלְהָרַמְבַּ״ם (פ״ז הי״ג) אָסוּר: (יט) כֵּן מוּכָח לְהַמְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (שם): (כ) הַיְינוּ לְהַנּוֹהֲגִים לְהָנִיחַ תְּפִלִּין בְּחֹל הַמּוֹעֵד: (כא) **אֲבָל אֵין הַכַּוָּנָה דְּמֻתָּר אֲפִלּוּ לְעָשִׁיר גָּמוּר שֶׁאֵין צָרִיךְ אֲפִלּוּ לְהַרְוָחָה,** כִּמְבֹאָר בְּטוּר וְשִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים בְּשֵׁם רִיאַ״ז (יא. אות ב), וְכֵן כָּתְבוּ הַמַּאֲמָר מָרְדְּכַי (שם) וְהָאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ח) לְדִינָא. וְעַיֵּן שָׁם שֶׁנִּשְׁאֲרוּ עַל הָרַמָּ״א בְּקֻשְׁיָא, וּכְפִי מַה שֶּׁפֵּרַשְׁנוּ יְתֹרַץ הַכֹּל: (כב) כֵּן פֵּרְשׁוּ כָּל הַמְפָרְשִׁים שֶׁלֹּא כְּטַ״ז (סק״ה) שֶׁדְּבָרָיו תְּמוּהִין: **ד** (כג) **טַ״ז** (סק״ו). **וְעַיֵּן שָׁם שֶׁדַּעְתּוֹ דִּלְדַעַת הָרוֹקֵחַ** (סי׳ שח) **וְהָרַמְבַּ״ם** (פ״ז הי״ד) **אַף בְּדָבָר הָאָבֵד צָרִיךְ לְשַׁנּוֹת בִּכְתִיבָתוֹ, כֵּיוָן דְּאֵין כָּאן הֶפְסֵד אִם יְשַׁנֶּה, אִם לֹא שֶׁכְּתִיבָתוֹ הוּא לְצֹרֶךְ שִׂמְחַת יוֹם טוֹב אָז אֵין צָרִיךְ לְשַׁנּוֹת, וְעַיֵּן לְקַמָּן סָעִיף ז׳:** **ה** (כד) רִיבָ״ש (סי׳ שצ) בְּשֵׁם הָרַ״ן, וְכֵן מוּכָח מֵהָרַמְבַּ״ם (שם הי״ב): (כה) פְּרִי מְגָדִים (מש״ז סק״ז). **וּמִמֵּילָא מֻתָּר אַף מַעֲשֵׂה אֻמָּן, מִכָּל מָקוֹם הַנָּכוֹן לִכְתֹּב מְשִׁיטָ״א** [כִּי מֵהַמָּגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן י״ז מַשְׁמַע שֶׁאֵין סוֹבְרִין כֵּן], **חוּץ מִגִּיטִין:** (כו) תּוֹסָפוֹת (יח: ד״ה ואלו):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת חֹל הַמּוֹעֵד סִימָן תקמה

(כב) **דְּיָתֵיקֵי, מַתָּנוֹת, פְּרוֹזְבּוֹלִין, אִגְּרוֹת שׁוּם וְאִגְּרוֹת מָזוֹן** (פֵּרוּשׁ שִׁטְרֵי פְּסִיקְתָּא, שֶׁאָדָם פּוֹסֵק לָתֵת לִבְנוֹ אוֹ לְבִתּוֹ כָּךְ וָכָךְ. וּפֵרוּשׁ דְּיָתֵיקֵי, שְׁטַר צַוָּאָה, דָּא תְּהֵא לְמֵיקַם וְלִהְיוֹת. וּפֵרוּשׁ פְּרוֹזְבּוֹל, פְּרוֹז בּוּלֵי וּבוּטֵי, כְּלוֹמַר, תַּקָּנַת הַמַּלְוֶה (כג) שֶׁלֹּא יְאַבֵּד מָמוֹנוֹ וְתַקָּנָה לַלֹּוֶה שֶׁיִּמְצָא מִי שֶׁיַּלְוֶנּוּ. וּפֵרוּשׁ אִגְּרוֹת שׁוּם, שֶׁשָּׁמוּ בֵּית דִּין נִכְסֵי לֹוֶה וּנְתָנוּם לַמַּלְוֶה. וְאִגְּרוֹת מָזוֹן, שֶׁמָּכְרוּ בֵּית דִּין אֶת הַקַּרְקַע לִמְזוֹן הָאִשָּׁה וְהַבָּנוֹת וְכָתְבוּ מַעֲשֵׂה בֵּית דִּין עַל זֶה, אִי נַמִי שֶׁקִּבֵּל עָלָיו לָזוּן אֶת בַּת אִשְׁתּוֹ), **שִׁטְרֵי חֲלִיצָה** (כד) **וּמֵאוּנִין, וְשִׁטְרֵי** (כה) **בֵּרוּרִין,** (כו) **וּפִסְקֵי דִּינִין.** הַגָּהּ: (כז) וּמֻתָּר לִכְתֹּב (כח) כְּתֻבָּה בַּמּוֹעֵד (כל בו (פי׳ פ)), (כט) וְיֵשׁ (ח) אוֹסְרִים (סמ״ק (מצוה קצה הגהה ז)). (ל) [ז]**וְאִגְּרוֹת שְׁאֵלַת שָׁלוֹם שֶׁאָדָם שׁוֹלֵחַ לַחֲבֵרוֹ,** * [ח]**וַאֲפִלּוּ עַל דְּבַר פְּרַקְמַטְיָא** (לא) **שֶׁאֵינָהּ אֲבוּדָה.** (לב) *(וְיֵשׁ אוֹסְרִין (לג) בִּשְׁאֵלַת שָׁלוֹם) (טור בשם הלכות גדולות (פי׳ כ)), (לד) (וְנָהֲגוּ

ז פֵּרוּשׁ הָרִי״ף (י׳) וְהָרֹא״שׁ (שם סי׳ כב) וְהָרַמְבַּ״ם (שם) מַהֲיָרוּשַׁלְמִי (פ״ג ה״ג).
ח בֵּית יוֹסֵף (ד״ה שיש מפרשים) מֵהָא דְּהִתִּירוּ סְתָם.

בְּאֵר הֵיטֵב

אָסוּר, רִ״י בֶּן לֵב (ח״ג סי׳ סא). מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא): **ה (ח) אוֹסְרִים.** וְתוֹסֶפֶת כְּתֻבָּה

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

בְּעִנְיַן הַדְּפָסַת סְפָרִים בְּחֹל הַמּוֹעֵד. וְעַיֵּן בְּגִבְעַת שָׁאוּל סִימָן נ״ז שֶׁנִּמְצָא בְּסֵפֶר תּוֹרָה כָּ״ף כְּפוּפָה שֶׁנֶּחְלְקָה לִשְׁנַיִם וְהוֹצִיאוּ סֵפֶר תּוֹרָה אַחֶרֶת, וְהִתִּיר לְתַקֵּן בַּמּוֹעֵד אַף שֶׁיֵּשׁ לָהֶם סֵפֶר תּוֹרָה אַחֶרֶת, עַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב כְּדִבְרֵי הַפָּנִים מְאִירוֹת, וְשׁוּב כָּתַב דְּיֵשׁ לוֹמַר כֵּיוָן דְּיֵשׁ מַנְהִיג בָּעִיר שֶׁרְשׁוּת בְּיָדוֹ לְבַדּוֹ לַעֲשׂוֹת לֹא הָוֵי צָרְכֵי רַבִּים כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סי׳ תקמד סק״ג), אַךְ דְּמִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁצֹּרֶךְ מִצְוָה לְתַקֵּן סֵפֶר שֶׁאֵינוֹ מֻגָּהּ, וְדַוְקָא לְהַגִּיהַּ אוֹת אַחַת שְׁלֵמָה דְּהָוֵי מַעֲשֵׂה אֻמָּן, אֲבָל לְתַקֵּן חֲלֻקַּת הַכָּ״ף לִמְשֹׁךְ עַל יְדֵי מְעַט דְּיוֹ לָאו מַעֲשֵׂה אֻמָּן הוּא וְשָׁרִי, עַיֵּן שָׁם. וְכֵן נִרְאֶה מִמַּה שֶּׁכָּתַבְתִּי לְקַמָּן מִתְּשׁוּבַת רַדְבַּ״ז (ח״ב סי׳ שנז):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

תְּנָאִים בִּזְמַנֵּינוּ [אַחֲרוֹנִים]: **(כב) דְּיָתֵיקֵי מַתָּנוֹת.** דְּיָתֵיקֵי הוּא צַוָּאַת שְׁכִיב מְרַע, וּמַתָּנוֹת הוּא מַתְּנוֹת בָּרִיא: **(כג) שֶׁלֹּא יְאַבֵּד מָמוֹנוֹ.** עַל יְדֵי שְׁמִטָּה: **(כד) וּמֵאוּנִין.** הַיְנוּ שִׁטְרֵי מֵאוּנִין, וְהוּא לִקְטַנָּה יְתוֹמָה שֶׁהִשִּׂיאוּהָ אַחֶיהָ אוֹ אִמָּהּ לְדַעְתָּהּ וְיוֹצֵאת מִמֶּנּוּ בְּמֵאוּן בְּעָלְמָא שֶׁתֹּאמַר אִי אֶפְשִׁי בּוֹ, וְכוֹתְבִין עַל זֶה שְׁטַר מֵאוּן: **(כה) בֵּרוּרִין.** שֶׁכּוֹתְבִין זֶה בּוֹרֵר לוֹ פְּלוֹנִי לְדַיָּן וְזֶה פְּלוֹנִי, אוֹ שִׁטְרֵי טַעֲנָתָא. (כז) מִי שֶׁבָּרַח בְּמָמוֹן אֲחֵרִים מֻתָּר לִכְתֹּב עָלָיו גְּזֵרוֹת הַדַּיָּנִים וְהַרְשָׁאָה, אֲבָל אִם הַדָּבָר בָּטוּחַ שֶׁיַּחֲזֹר לְעִירוֹ, אָסוּר: **(כו) וּפִסְקֵי דִּינִין.** מַה שֶּׁפּוֹסְקִין הַדַּיָּנִין: **(כז) וּמֻתָּר לִכְתֹּב וְכוּ׳.** וּמַיְירֵי שֶׁנִּשָּׂא עֶרֶב הָרֶגֶל, דְּהָא אֵין נוֹשְׂאִין נָשִׁים בַּמּוֹעֵד. וְאַף דְּאָסוּר לְהִתְיַחֵד עִם אִשְׁתּוֹ בְּלִי כְּתֻבָּה, צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁהָיָה שְׁעַת הַדְּחָק שֶׁאָז רַשַּׁאי לִסְמֹךְ לְהִתְיַחֵד עַל עֵדֵי קִנְיָן [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ס״ק יח)]: **(כח) כְּתֻבָּה בַּמּוֹעֵד.** מִטַּעַם דָּבָר הָאָבֵד שֶׁמָּא יָבֹאוּ לִידֵי עִרְעוּר בְּהַסְכָּמַת תְּנָאֵיהֶם. וְאִם כֵּן בִּמְדִינָתֵנוּ שֶׁכּוֹתְבִין כָּל הַכְּתֻבּוֹת בְּשָׁוֶה, אָסוּר לִכְתֹּב לְכֻלֵּי עָלְמָא, אֲבָל תּוֹסֶפֶת כְּתֻבָּה מַה שֶּׁמּוֹסִיף הַבַּעַל מֵרְצוֹנוֹ שָׁרִי, [מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יח)]. וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״ג) דְּבִכְתָב מְשִׁיטָ״א יֵשׁ לְהָקֵל אַף בִּזְמַנֵּנוּ: **(כט) וְיֵשׁ אוֹסְרִין.** טַעֲמָם דְּהָוֵי כִּשְׁטַר חוֹב. וַהֲלָכָה (כח) כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה. וְעַיֵּן לְעֵיל (ס״ק כח) דְּבִמְדִינָתֵנוּ אֵין לְהָקֵל כִּי אִם בִּכְתָב מְשִׁיטָ״א: **(ל) וְאִגְּרוֹת שְׁאֵלַת שָׁלוֹם.** הַטַּעַם, (כט) מִפְּנֵי שֶׁאֵין אָדָם נִזְהָר מְאֹד בִּכְתִיבָתוֹ בְּתִקּוּנָן וּכְמַעֲשֵׂה הֶדְיוֹט הוּא, (ל) וּמִיקְּרֵי צֹרֶךְ הַמּוֹעֵד קְצָת מַה שֶּׁשּׁוֹאֵל בִּשְׁלוֹם חֲבֵרוֹ, דְּאִם לֹא כֵן אָסוּר אַף מַעֲשֵׂה הֶדְיוֹט כְּדִלְעֵיל בְּסִימָן תקמ״א (סק״א): **(לא) שֶׁאֵינָהּ אֲבוּדָה.** וְכָל שֶׁכֵּן אִם יוּכַל לְהַגִּיעַ לוֹ הֶפְסֵד כְּשֶׁלֹּא יִכְתֹּב דִּבְוַדַּאי מֻתָּר. וְכָל זֶה מֻתָּר לְהַמְחַבֵּר לִכְתֹּב אֲפִלּוּ בְּלֹא שִׁנּוּי, (לא) וּמִכָּל מָקוֹם בְּכָל גַּוְנֵי אֵין לְהָקֵל כִּי אִם כְּשֶׁלֹּא כִּוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד: **(לב) וְיֵשׁ אוֹסְרִין.** טַעֲמָם, דְּכָל כְּתִיבָה מַעֲשֵׂה אֻמָּן הוּא: **(לג) בִּשְׁאֵלַת שָׁלוֹם.** וְכָל שֶׁכֵּן לְעִנְיַן (לג) פְּרַקְמַטְיָא: **(לד) וְנָהֲגוּ לְהַחֲמִיר** (לג) **לְשַׁנּוֹת אֲפִלּוּ וְכוּ׳.** כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר. וְהַשִּׁנּוּי הוּא שֶׁכּוֹתְבִים בַּאֲלַכְסוֹן (לד) כָּל הַשּׁוּרוֹת. וְאַף דִּמְבֹאָר בִּסְעִיף ז׳ דְּכָל הָאָסוּר לִכְתֹּב אָסוּר אֲפִלּוּ בְּשִׁנּוּי [אִם לֹא שֶׁהָאוֹתִיּוֹת חֲתוּכוֹת וּשְׁבוּרוֹת בְּאֶמְצָעִיתָן], מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁמִּדִּינָא מֻתָּר לִכְתֹּב אִגֶּרֶת

בֵּאוּר הֲלָכָה

מְבֹאָר בּוֹ בְּהֶדְיָא דְּמַיְירֵי שֶׁכּוֹתֵב לַאֲחֵרִים כְּדֵי שֶׁיְּקַיְּמוּ בְּחֹל הַמּוֹעֵד גּוּפָא מִצְוַת תְּפִלִּין, וְכֵן כָּתַב בַּמַּאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ה) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: אוֹ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ וְכוּ׳, מְבֹאָר בְּבֵית יוֹסֵף שֶׁדָּבָר זֶה שָׁנוּי בְּמַחֲלֹקֶת, דִּלְהָרַמְבַּ״ם (שם) וְהַגְּאוֹנִים לֹא הֻתַּר כָּאן טְפֵי מִמַּה שֶּׁהֻתַּר בִּשְׁאָר מְלָאכוֹת דְּלָא שָׁרִינַן הָתָם כִּי אִם דַּוְקָא בְּאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל, אֲבָל לְרַשִּׁ״י (יט. ד״ה כדי) וְהָרֹא״שׁ (שם) וְהַטּוּר וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים סָבְרִי דְּהָכָא שָׁרִי טְפֵי דַּאֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ מַה יֹּאכַל שָׁרִי כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ יוֹתֵר בְּרֶוַח, וְאִם כֵּן הָיָה לוֹ לְהָרַמְ״א לִכְתֹּב בִּלְשׁוֹן יֵשׁ אוֹמְרִים, אֶלָּא שֶׁכֵּן דַּרְכּוֹ שֶׁל מוֹרַ״ם בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת לִכְתֹּב דְּבָרָיו שֶׁלֹּא בִּלְשׁוֹן מַחֲלֹקֶת [וְכֵן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ט)]. מִיהוּ מִדִּבְרֵי הַלְּבוּשׁ מַשְׁמַע דְּהָרַמְ״א כָּתַב כֵּן לְפִי מִנְהָגָם שֶׁנּוֹהֲגִים לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּחֹל הַמּוֹעֵד, וְעַל פִּי מַה שֶּׁבֵּאֵר מָרָן בְּבֵית יוֹסֵף טַעַם מַחֲלֹקֶת הָרַמְבַּ״ם וְהָרֹא״שׁ, דְּהָרַמְבַּ״ם יִסְבֹּר דְּאֵין לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּחֹל הַמּוֹעֵד וְכִדְקַיְימָא לָן לְעֵיל סִימָן ל״א (ס״ב), וְהָרֹא״שׁ אָזֵיל לְטַעְמֵיהּ דִּסְבִירָא לֵיהּ הָתָם דְּמַנִּיחִין תְּפִלִּין בְּחֹל הַמּוֹעֵד וְלָכֵן מְקִילִינַן טְפֵי בִּמְלָאכָה זוֹ עַיֵּן שָׁם, וּלְפִי זֶה יֵשׁ לוֹמַר דְּהָרַמְ״א לָא פָּלֵיג אַהַמְחַבֵּר, דְּמָרָן זַ״ל נִמְשַׁךְ אַחַר מַה שֶּׁפָּסַק לְעֵיל סִימָן ל״א, וְהָרַמְ״א זַ״ל כָּתַב מַה שֶּׁכָּתַב לְפִי מִנְהָגָם. וְהָכִי מוּכָח מִדִּבְרֵי הָרַב בַּ״ח זַ״ל סוֹף אוֹת ב׳. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. הֲרֵי לָנוּ הַלְּבוּשׁ וְהַבַּ״ח וְהַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי כֻּלָּם סוֹבְרִים דְּאֵין לְהַתִּיר לִכְתֹּב לְאַחֵר בִּשְׁבִיל הַרְוָחָה כִּי אִם בַּמּוֹעֵד בִּשְׁבִיל קִיּוּם מִצְוַת תְּפִלִּין, וְכֵן מוּכָח גַּם בְּהַטּוּר וְכַנַּ״ל. וְעַל פִּי זֶה כָּתַבְתִּי דְּבָרֵי בִּפְנִים:

ה * וַאֲפִלּוּ עַל דְּבַר פְּרַקְמַטְיָא שֶׁאֵינָהּ אֲבוּדָה. הִנֵּה יָדוּעַ דַּאֲפִלּוּ מַעֲשֵׂה הֶדְיוֹט אֵינוֹ מֻתָּר כִּי אִם לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד, וְהָכָא מַאי צֹרֶךְ הַמּוֹעֵד אִיכָּא.

וּמָצָאתִי בִּפְרִי מְגָדִים (מש״ז סק״י) שֶׁהִרְגִּישׁ בָּזֶה וְכָתַב: אֶפְשָׁר דַּחֲשִׁיב קְצָת צֹרֶךְ הַמּוֹעֵד, וְצָרִיךְ עִיּוּן קְצָת. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְאוּלַי כַּוָּנָתוֹ דְּאִי לָאו הָכִי יֵשׁ לוֹ צַעַר וּמוֹנֵעַ שִׂמְחַת הָרֶגֶל, וְהוּא דֹּחֵק גָּדוֹל, דְּאִם כֵּן נַתִּיר כָּל עִנְיַן סְחוֹרָה עַל יְדֵי זֶה. וּבֶאֱמֶת לֹא יָדַעְתִּי מְנָא לֵיהּ לְהַבֵּית יוֹסֵף לְהָקֵל בִּכְתִיבָה לְעִנְיַן פְּרַקְמַטְיָא, וְחִפַּשְׂתִּי וּמָצָאתִי אוֹן לִי בַּסֵּפֶר שִׁבֳּלֵי הַלֶּקֶט בְּסִימָן רכ״ה וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְאִגְּרוֹת שֶׁל רְשׁוּת, יֵשׁ מְפָרְשִׁים דְּזוֹ הִיא שְׁאִילַת שָׁלוֹם, דְּכֵיוָן שֶׁאֵינוֹ כּוֹתֵב צְרָכָיו כְּלָל אֶלָּא שְׁאִילַת שָׁלוֹם גְּרֵידָא לֵיכָּא טִרְחָא בְּהַךְ כְּתִיבָה, וְלָא דָּמְיָא לִמְלָאכָה כְּלָל, הִלְכָּךְ מֻתָּר דְּלָא הָוֵי כִּי אִם כִּמְטַיֵּל בְּעָלְמָא וְכוּ׳, וְהָרַב ר׳ אֲבִיגְדוֹר כֹּהֵן צֶדֶק הֵשִׁיב עַל דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת שֶׁכּוֹתְבִין בַּמּוֹעֵד לְשַׁלֵּחַ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, אִם הוּא עַל עֵסֶק פְּרַקְמַטְיָא שֶׁאֵינָהּ אוֹבֶדֶת אוֹ שְׁאָר מַשָּׂא וּמַתָּן שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ אֵין הֶתֵּר בְּמַה שֶּׁעוֹשִׂין דֶּרֶךְ שִׁנּוּי בָּעִגּוּל, שֶׁהֲרֵי שָׁנִינוּ (יח:) אֵין מַגִּיהִין אֲפִלּוּ אוֹת אַחַת בְּסֵפֶר הָעֲזָרָה וְכָאן אִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִכְתֹּב אוֹת אַחַת כְּדַרְכָּהּ וְכֵן כָּתְבוּ תַּלְמִידֵי רִיבָ״א זַ״ל וְכוּ׳, אֲבָל בְּאִגְּרוֹת שֶׁל שְׁלוֹמִים יֵשׁ נוֹהֲגִין הֶתֵּר וְאוֹמְרִים דְּהַיְינוּ אִגְּרוֹת רְשׁוּת דִּתְנַן וְאֵלּוּ כּוֹתְבִין בַּמּוֹעֵד, מִיהוּ אִם כִּוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד שֶׁהָיָה יָכוֹל לִכְתֹּב מִקֹּדֶם, אוֹסֵר שָׁם בְּתוֹסְפוֹתָיו. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. הֲרֵי לְךָ בְּהֶדְיָא דַּאֲפִלּוּ אִם נַתִּיר לְעִנְיַן שְׁאִילַת שָׁלוֹם עַל כָּל פָּנִים מִכְתָּבִים לְעִנְיַן פְּרַקְמַטְיָא שֶׁאֵינָהּ אֲבוּדָה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר אִם לֹא בִּכְתִיבַת מְשִׁיטָ״א וְעַל יְדֵי שִׁנּוּי, וְגַם בָּזֶה יְמַעֵט כָּל מַה שֶּׁיּוּכַל:

* **וְיֵשׁ אוֹסְרִין בִּשְׁאִילַת שָׁלוֹם. עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף** (ד״ה שיש מפרשים) **דַּאֲפִלּוּ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין מֻתָּר לִכְתֹּב אִגֶּרֶת שֶׁל רְשׁוּת דְּהַיְינוּ שִׁטְרֵי הַמֶּמְשָׁלָה כְּתָבָם וְצִוּוּיָם. וּבְשִׁבֳּלֵי הַלֶּקֶט** (שם) **רָאִיתִי** בְּשֵׁם רַב נַחְשׁוֹן גָּאוֹן וּבְשֵׁם ר׳ יִצְחָק גָּאוֹן, **אִגְּרוֹת רְשׁוּת הוּא כְּתָב שֶׁכּוֹתֵב רֵישׁ גָּלוּתָא וְנוֹתֵן לוֹ רְשׁוּת לְלַמֵּד לְיִשְׂרָאֵל אִסּוּר וְהֶתֵּר וּלְהוֹרוֹת לָהֶן דִּבְרֵי תּוֹרָה. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְלִכְאוֹרָה הוּא כְּעֵין כְּתַב סְמִיכָה שֶׁנּוֹתְנִין הַיּוֹם:**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כז) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יז) בְּשֵׁם רַשַּׁ״ךְ (ח״א סי׳ קיג) וְרַשְׁדַּ״ם (סי׳ כז). וְדַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּלֹא גָּרַע זֶה מִפִּסְקֵי דִּינִים: **(כח)** פְּרִי מְגָדִים (א״א ס״ק יט): **(כט)** רַמְבַּ״ם (פ״ז הי״ד) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: **(ל)** פְּרִי מְגָדִים (מש״ז סק״י). וּמָצָאתִי בְּרִיטְבָּ״א (יח: ד״ה ואגרות) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: יֵשׁ תֵּימָא מַה צֹּרֶךְ יֵשׁ בָּזֶה, וְיֵשׁ לוֹמַר כְּגוֹן שֶׁהוּא לְצֹרֶךְ עִנְיְנֵי יוֹם טוֹב, אִי נַמִי מִפְּנֵי שִׂמְחַת הָרֶגֶל שֶׁלֹּא יְהֵא בִּדְאָגָה וְיֵשׁ בָּהֶן צֹרֶךְ לַמְשַׁלֵּחַ אוֹ לְמִי שֶׁנִּשְׁתַּלֵּחַ לוֹ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה ואפילו) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי לְעִנְיַן פְּרַקְמַטְיָא: **(לא)** שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים בְּרֹאשׁ הַסֵּפֶר, דַּאֲפִלּוּ מַעֲשֵׂה הֶדְיוֹט וְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד אֵינוֹ מֻתָּר כִּי אִם כְּשֶׁלֹּא כִּוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד, וְאַחַר כָּךְ מָצָאתִי כִּדְבָרֵינוּ לְעִנְיַן אִגֶּרֶת שָׁלוֹם בְּהֶדְיָא בְּסֵפֶר שִׁבֳּלֵי הַלֶּקֶט סִימָן רכ״ה, עַיֵּן שָׁם: **(לג)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יט) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כְּטַ״ז (סק״י): **(לג)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כא): **(לד)** מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (שם):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת חֹל הַמּוֹעֵד סִימָן תקמה

(ט) לְהַחְמִיר *אֲפִלּוּ בַּכְּתִיבָה שֶׁלָּנוּ (לה) שֶׁהִיא כְּתִיבָה מְשִׁיטָ"א): ו ט"אֵין כּוֹתְבִין (י) (לו) שְׁטָרֵי חוֹב בַּמּוֹעֵד. וְאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ מַלְוֶה לַלְוֶה (לז) (וְהַלְוֶה צָרִיךְ לְמָעוֹת), (לח) 'אוֹ שֶׁאֵין לוֹ לְסוֹפֵר מַה י"אֹכַל, הֲרֵי זֶה יִכְתֹּב. הַגָּהּ: וּמֻתָּר (לט) לִכְתֹּב שְׁטַר מְכִירָה בַּמּוֹעֵד (תוספות (יח: ד"ה אין)), (מ) אֲבָל אֵין לִכְתֹּב שְׁטַר (יא) אֲרִיסוּת וְקַבָּלָנוּת (מא) שֶׁקִּבֵּל קֹדֶם הַמּוֹעֵד (רבינו ירוחם (נתיב ד מ"ב)): ז (מב) כ"כָּל הַדְּבָרִים שֶׁמֻּתָּר לִכְתֹּב, אֲפִלּוּ בְּלֹא שְׁנוּיֵי מֻתָּר, וְכָל מַה שֶּׁאָסוּר לִכְתֹּב, (מג) ל"אֲפִלּוּ עַל יְדֵי שְׁנוּיֵי (יב) אָסוּר. הַגָּהּ: וּבְלוּחוֹת

ט משנה שם. י כְּפִרוּשׁ רַשָּׁ"י שָׁם (ד"ה אין). כ מָרְדְּכַי (סי' תתנט) בְּשֵׁם הָרַ"ף (יא:). ל טוּר בְּשֵׁם רִיבָ"א.

בַּאֵר הַיטֵב

שְׁרֵי לְכַלֵּי עָלְמָא. וְעַיֵּן טַ"ז (סק"ט) שֶׁמֵּיקֵל בִּכְתָבָה, עַיֵּן שָׁם: (ט) לְ"הַחְמִיר. צָרִיךְ לוֹמַר וְנָהֲגוּ לְהַחְמִיר לִשְׁנוֹת אֲפִלּוּ וְכוּ', וְכֵן הוּא בְּדִבְרֵי מֹשֶׁה. וְהַשְּׁנוּי הוּא שֶׁכּוֹתְבִין בְּאַלְכְסוֹן. וְאַף עַל גַּב דְּלֹא מִקְרֵי שְׁנוּי אֶלָּא כְּשִׁגּוּף הָאוֹתִיּוֹת, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁמִּדִּינָא מֻתָּר אֲגֹרוֹת שָׁלוֹם בְּלֹא שְׁנוּי כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמְחַבֵּר אֶלָּא שֶׁנָּהֲגוּ לִשְׁנוֹת, דֵּי בִּשְׁנוּי זֶה, אֲבָל כְּתָבִים הָאֲסוּרִים לִכְתֹּב אֲסוּרִים אֲפִלּוּ בְּאַלְכְסוֹן. עַד כָּאן לְשׁוֹן דִּרְכֵי מֹשֶׁה. וְרֹב פּוֹסְקִים כָּתְבוּ דְּמִשִּׁיטָ"א לֹא מִיקְרֵי כְּתָב כְּלָל, וְאֶפְשָׁר דְּמִטַּעַם זֶה נָהֲגוּ לְהַקֵּל בְּכָל הַכְּתָבִים, וְיֵשׁ לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסְמְכוּ. וּקְצָת נוֹהֲגִין לַעֲשׂוֹת שׁוּרָה הָעֶלְיוֹנָה עֲקֻמָּה. וְטַ"ז הֶעֱלָה דְּהַמֵּיקֵל בְּלֹא שְׁנוּי לֹא הִפְסִיד וְשַׁפִּיר יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל פְּסַק בֵּית יוֹסֵף, עַיֵּן שָׁם: ו (י) שְׁטָרֵי חוֹב. וְאִם נָתַן לוֹ הַפְּעוֹת מַתָּר לִכְתֹּב, דְּיֵשׁ לְחוּשׁ שֶׁמָּא יְמוּחוּ הָעֵדִים. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כב): (יא) אֲרִיסוּת. הָאַחֲרוֹנִים הֶעֱלוּ דְּאֵין חִלּוּק בֵּין מִכְירָה לְאֲרִיס וְקַבָּלָנוּת, דִּבְשְׁנֵיהֶם אִם נַעֲשׂוּ קֹדֶם הַמּוֹעֵד וְעָתָּה רוֹצֶה לִכְתֹּב, אִם הָיָה לוֹ אֹנֶס שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ זְמַן לִכְתֹּב קֹדֶם מוֹעֵד, מֻתָּר בִּשְׁנֵיהֶם, וְאִם לָאו, אָסוּר בִּשְׁנֵיהֶם. עַיֵּן טַ"ז (ס"ק יא): ז (יב) אָסוּר. עַיֵּן סָעִיף קָטָן ט' מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם:

בֵּאוּר הַלָּכָה

* אֲפִלּוּ בִּכְתִיבָה שֶׁלָּנוּ שֶׁהִיא כְּתִיבָה מְשִׁיטָ"א. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק לה).

וְהִנֵּה אַף דִּלְעִנְיַן שַׁבָּת קַיְימָא לַן (סי' שמ משנ"ב ס"ק כב) דְּהַכּוֹתֵב בְּכָל כְּתָב וְלָשׁוֹן שֶׁל כָּל אֻמָּה חַיָּב וּמַאי גְּרִיעָא כְּתַב עִבְרִית מֵהֶן, צָרִיךְ לוֹמַר דְּאַף עַל פִּי כֵן לְעִנְיַן חֹל הַמּוֹעֵד לֹא אִסְרוּ כִּי אִם כְּתָב שֶׁהוּא מַעֲשֵׂה אֻמָּן, וּפִסְקֵם כְּתָב לְבַד כְּתַב אַשּׁוּרִית מִקְרֵי מַעֲשֵׂה הֶדְיוֹט. **וּבְסֵפֶר מוּר וּקְצִיעָה מַאֲרִיךְ בְּעִנְיַן זֶה וְדַעְתּוֹ שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר גַּם בְּמִשִּׁיטָ"א עַל כָּל פָּנִים בִּכְתַב יְדֵי סוֹפֵר וְכִמוֹ שֶׁנָּהוּג לִהְיוֹת לַצְּבוּר לִבְלָר נָאֶה מְיֻחָד לִכְתִיבוֹתֵיהֶם שֶׁהוּא מַעֲשֵׂה אֻמָּן, לְפִיכָךְ נָכוֹן שֶׁלֹּא יִכְתֹּב כְּתִיבָה נָאָה בְּאִיזֶה כְּתָב וְלָשׁוֹן שֶׁהוּא בֵּין מִשִּׁיטָ"א בֵּין בִּכְתַב הָעִכּוּ"ם**, כִּי הַכֹּל כְּתָב הוּא, לְכָל אֻמָּה כִּכְתָבָהּ וּכְלָשׁוֹנָהּ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. **וְאַף שֶׁהָעוֹלָם נָהֲגוּ לְהַקֵּל בָּזֶה וְאֵין לִמְחוֹת בְּיָדָן שֶׁיֵּשׁ לָהֶם עַל מִי שֶׁיִּסְמְכוּ, מִכָּל מָקוֹם טוֹב לְחוּשׁ לִדְבָרָיו אִם לֹא לְצָרֵךְ גָּדוֹל, וּבִפְרָט לְעִנְיַן פַּרְקְמַטְיָא שֶׁאֵינָהּ אֲבוּדָה בְּוַדַּאי נָכוֹן לְמַעֲט לִכְתֹּב אוֹדוֹת זֶה בְּחֹל הַמּוֹעֵד כָּל מַה שֶּׁיּוּכַל**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שָׁלוֹם בְּלֹא שְׁנוּי כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה אגרות של רשות) אֶלָּא שֶׁנָּהֲגוּ לִשְׁנוֹת, דֵּי בִּשְׁנוּי זֶה: (לה) שֶׁהִיא כְּתִיבָה מְשִׁיטָ"א. וְכַמָּה אַחֲרוֹנִים כָּתְבוּ (לה) דִּבְמִדִּינָתֵנוּ נָהֲגוּ לְהַקֵּל בִּכְתָב מְשִׁיטָ"א, וְכֵן בַּכָּתָב שֶׁלָּנוּ דְּאֵינוּ מַעֲשֵׂה אֻמָּן, וְיֵשׁ לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסְמְכוּ, וְהַמַּחְמִיר יַחְמִיר לְעַצְמוֹ. (לו) וְנוֹהֲגִין לְשַׁנּוֹת קְצָת לַעֲשׂוֹת שׁוּרָה עֶלְיוֹנָה עֲקֻמָּה, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה ואפילו). וְדַע, דִּבְפַרְקְמַטְיָא אֲבוּדָה, לְכָל אֻמָּה כִּכְתָבָהּ וּכְלָשׁוֹנָהּ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. **וְאַף שֶׁהָעוֹלָם נָהֲגוּ לְהַקֵּל בָּזֶה וְאֵין לִמְחוֹת בְּיָדָן שֶׁיֵּשׁ לָהֶם עַל מִי שֶׁיִּסְמְכוּ, מִכָּל מָקוֹם טוֹב לְחוּשׁ לִדְבָרָיו אִם לֹא לְצָרֵךְ גָּדוֹל, וּבִפְרָט לְעִנְיַן פַּרְקְמַטְיָא שֶׁאֵינָהּ אֲבוּדָה בְּוַדַּאי נָכוֹן לְמַעֲט לִכְתֹּב אוֹדוֹת זֶה בְּחֹל הַמּוֹעֵד כָּל מַה שֶּׁיּוּכַל** (ס"ק כב) וְכֵן הוּא בִּירוּשַׁלְמִי (פ"ג ה"ד)]: (לז) וְ"הַלְוֶה צָרִיךְ לַמָּעוֹת. בְּחֹל הַמּוֹעֵד, (לח) אֲפִלּוּ שֶׁאֵינוֹ לְצָרֵךְ הַמּוֹעֵד. אֲבָל כְּשֶׁלְּוֶה לְצָרֵךְ אַחַר הַמּוֹעֵד, אָסוּר. וְאִם לֹא יִמְצָא אַחַר הַמּוֹעֵד מָעוֹת לִלְוֹת (לט) מֻתָּר לִכְתֹּב, דְּהַלְוָה לֵיהּ דָּבָר הָאָבֵד: (לח) **אוֹ שֶׁאֵין לוֹ לְ"סוֹפֵר מַה י"אֹכַל.** לְדַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְעֵיל בְּסִימָן תקמ"ב (סק"א) (מ) הַיְינוּ דַּוְקָא שֶׁאֵין לוֹ כְּלָל אֲפִלּוּ לֶחֶם וּמַיִם, וּלְהַיֵּשׁ אוֹמְרִים שָׁם הַיְינוּ שֶׁאֵין לוֹ כְּדֵי צָרְכּוֹ לְשִׁמְחַת יוֹם טוֹב: (לט) **לִכְתֹּב שְׁטַר מְכִירָה בַּמּוֹעֵד.** כְּגוֹן שֶׁמָּכַר לוֹ קַרְקַע (מפ) לְצָרֵךְ הַמּוֹעֵד, (כְּגוֹן שֶׁהָיָה צָרִיךְ לַחֲפֹר שָׁם טִיט לְתַקֵּן תַּנּוּרוֹ לְצָרֵךְ הַמּוֹעֵד וְכַנַּ"ל בְּסִימָן תק"מ (ס"ז) וּכְהַאי גַּוְנָא) וְכַנַּ"ל בְּסִימָן תקל"ט בְּסָעִיף י"ב, אֲבָל כְּשֶׁמָּכַר (מנ) קֹדֶם מוֹעֵד, אָסוּר לִכְתֹּב בַּמּוֹעֵד, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לָחוּשׁ שֶׁיֶּחְזֹר הַמּוֹכֵר אוֹ בַּעַל הַשָּׂדֶה, לֵיכָא פְּסִידָא לַלּוֹקֵחַ אוֹ לְהָאָרִיס, (מו) דְּיָכוֹל לְקַנּוֹת שָׂדֶה אוֹ לְקַבֵּל בַּאֲרִיסוּת (מה) קֹדֶם מוֹעֵד]. וְהַטַּעַם, דְּאַף שֶׁיֶּחְזֹר הַמּוֹכֵר אוֹ בַּעַל הַשָּׂדֶה, לֵיכָא פְּסִידָא לַלּוֹקֵחַ אוֹ לְהָאָרִיס. וְאִם הָיָה מֻתָּר לִכְתֹּב שְׁטַר מְכִירָה אוֹ שְׁטַר אֲרִיסוּת בְּמִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה, הָיָה כּוֹתֵב לוֹ שְׁטַר מְכִירָה, וְאַחַר כָּךְ בְּשֶׁיִּרְצֶה יָכוֹל לְהַחֲזִיר לוֹ הַמָּעוֹת וְלִגְבּוֹת שְׁטָרוֹ, וְכֵן בַּאֲרִיסוּת, וְכֵן בְּכָל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה. וְאִם לֹא רָצָה לְהַחֲזִיר לוֹ הַמָּעוֹת אֵין הַלּוֹקֵחַ יָכוֹל לְהוֹצִיא מִיָּדוֹ, וְאִם הוֹצִיא מִיָּדוֹ חַיָּב לְהַחֲזִיר לוֹ הַמָּעוֹת. וְכֵן אִם הָיָה לוֹ אֹנֶס שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ זְמַן לִכְתֹּב קֹדֶם מוֹעֵד, מֻתָּר בִּשְׁנֵיהֶם. וְכֵן אִם הָיָה לוֹ אֹנֶס שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ זְמַן לִכְתֹּב קֹדֶם מוֹעֵד, אַף עַל פִּי שֶׁיָּכוֹל לְהַחֲזִיר לוֹ הַמָּעוֹת, מֻתָּר בִּשְׁנֵיהֶם. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה אפילו). וְדַע, דִּבְפַרְקְמַטְיָא אֲבוּדָה, לְכָל אֻמָּה כִּכְתָבָהּ וּכְלָשׁוֹנָהּ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְאֵין צָרִיךְ לְשַׁנּוֹת כְּלָל: ו (לו) **שְׁטָרֵי חוֹב בַּמּוֹעֵד.** דְּיָכוֹל לְהַמְתִּין לִכְתֹּב אֶת הַשִּׁטָּר אַחַר הַמּוֹעֵד. וְאִם כְּבָר נָתַן לוֹ הַמָּעוֹת (נ) אֲפִלּוּ בִּפְנֵי עֵדִים וְקִנְיָן, מֻתָּר לִכְתֹּב, דְּיֵשׁ לָחוּשׁ שֶׁמָּא יָמוּתוּ הָעֵדִים וְיִכְפֹּר אַחַר כָּךְ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב סָעִיף ה' גַּבֵּי מַתָּנוֹת [וְגַם מִגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כב)

(לה) בַּ"ח (ס"ד) וְטַ"ז (סק"י) וְאֶלִיָּה רַבָּה (ס"ק יד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (לו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כא): ו (לז) פְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק כב): (לח) כֵּן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כג) בְּמַסְקָנָתוֹ לְפִי דִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם, וְכֵן בְּרַשַּׁ"י שֶׁעַל הָרִי"ף (יא. ד"ה ואם). וּבְנִמּוּקֵי יוֹסֵף נִזְכַּר בְּסָתְמָא 'וְהַלְוֶה צָרִיךְ לְמָעוֹת' וּמִשְּׁמָע גַּם כֵּן כְּמוֹ לְרַעַת הָרַמְבַּ"ם (שם הי"ב), וְכֵן הָעָתִיק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שָׁם (סי' ג הל' מוחק ס"ד) וְהַחַיֵּי אָדָם (כלל קיא ס"ח): (לט) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מ) וְהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שָׁם (סי' ג הל' מוחק ס"ד) וְהַחַיֵּי אָדָם (כלל קיא ס"ח): (מא) הָעָתִיק לִדְיָנָא כְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם, דְּמַה שֶּׁהִתִּירוּ בְּשִׁבְיל פּוֹעֵל הַיְינוּ שֶׁאֵין לוֹ לְפוֹעֵל כְּלָל אֲפִלּוּ לֶחֶם וּמַיִם, וְהָכָא בִּעְנְיָנֵינוּ הָעָתִיק דַּאֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ לֶאֱכֹל וְשָׁכַר הַכְּתִיבָה יִהְיֶה לוֹ לְהַרְוִיחַ גַּם כֵּן שָׁרֵי, וְאִיתְּמִיתְּתֵיהּ הַסּוֹגְיָא דִּילְפִינַן שָׁם דִּין פּוֹעֵל מִדִּין לַבְלָר הַשָּׁנוּי בְּמִשְׁנָתֵנוּ: (מב) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כד) וְהַגְּרַ"א: (מג) טַ"ז (ס"ק יא) וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם). וּבְתוֹרַת הָאָדָם (ענין האבלות ד"ה עוד שנו) רָאִיתִי הַטַּעַם דְּהוּא רַק הַנַּחַת רֶוַח הַמְזַדְּמֵן בְּמוֹעֵד וְלֹא מִיקְרֵי פְּסִידָא לְהָאָרִיס, וּלְפִי דְּבָרָיו אֲפִלּוּ אִם הָיָה לוֹ אֹנֶס קֹדֶם הַמּוֹעֵד וְלֹא הָיָה יָכוֹל לִכְתֹּב גַּם כֵּן אָסוּר, וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן שְׁטַר מְכִירָה, וְשֶׁלֹּא כִּדְבָרֵי הַתּוֹסָפוֹת (יח: ד"ה אין). וְצָרִיךְ עִיּוּן: (מנ) אֶלִיָּה רַבָּה (ס"ק יז) וְטַ"ז (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מד) בִּגְדֵי יֶשַׁע (ס"ק כד):

(מה) אַף דְּבָאֱמֶת בְּמָגֵן אַבְרָהָם לֹא נִזְכַּר שׁוּם תְּנַאי לְחַלֵּק בֵּין הָיָה לוֹ אֹנֶס קֹדֶם הַמּוֹעֵד אוֹ לֹא, וְאֶפְשָׁר דִּלְטַעֲמוֹ בְּכָל גַּוְנֵי אִסּוּר וְכֵן לְדִבְרֵי הָרַמְבַּ"ן הַנַּ"ל, מִכָּל מָקוֹם אִי אֶפְשָׁר לְחַלֵּק עַל הַתּוֹסָפוֹת כָּל זְמַן שֶׁאֵין לָנוּ רְאָיָה מְבֹרֶרֶת לָזֶה, וּבִפְרָט שֶׁבְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה אין כותבין) וְכֵן בְּדִבְרֵי מֹשֶׁה הָאֹרֶךְ (אות ד) מְבִיאִין אֶת דִּבְרֵיהֶם לְהַלָּכָה וְהָעָתִיקוּ הַטַּ"ז וְאֶלִיָּה רַבָּה וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מו) מָגֵן אַבְרָהָם (שם). וְלִכְאוֹרָה לָמָּה לֹא נַתִּיר בְּשִׁבְיל הַמּוֹכֵר שֶׁמָּא לֹא יִזְדַּמֵּן לוֹ קוֹנֶה אַחֵר כְּמוֹתוֹ, וְאֶפְשָׁר דִּכְשֶׁם שֶׁאָמְרִינַן גַּבֵּי לוֹקֵחַ שֶׁיִּזְדַּמֵּן הֵכִי נָמֵי גַּבֵּי מוֹכֵר. וְכֵן מִשְׁמַע קְצָת מִלְּשׁוֹן הַתּוֹסָפְתָּא (פרק ב ה"ג) דְּרַבָּנָן אֵין חוֹשְׁשִׁין כְּלָל שֶׁמָּא יְקַדְּמֶנּוּ אַחֵר לֹא לְעִנְיַן אָרִיס וְלֹא לְעִנְיַן בַּעַל הַבַּיִת, וְהוּא הַדִּין בְּעִנְיָנֵינוּ לְעִנְיַן מָכָר: (מז) טַ"ז (שם) וְאֶלִיָּה רַבָּה (שם) וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ שָׁם (שם): ז (מח) טַ"ז (ס"ק יב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מט) אַף דִּבְתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי' פז) בְּשֵׁם אֶחָד מֵהַגְּדוֹלִים הִתִּיר זֶה כְּמוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ותרומת), עַל כָּל זֶה מִלְּשׁוֹן הַמְחַבֵּר כְּפִי מַה שֶּׁבֵּאֲרוּ הַטַּ"ז מִשְׁמַע שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה. וּבֶאֱמֶת כֵּיוָן דְּעִקַּר הָאִסּוּר בְּחֹל הַמּוֹעֵד מִשּׁוּם טֹרַח כְּדַאִיתָא בְּפֶרֶק ב' (יג.), וּבָזֶה יֵשׁ יוֹתֵר עָמָל וְטֹרַח. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א שֶׁכָּתַב מִדְּלֹא חִלֵּק בִּכְתִיבָה, וְכֹלּוֹל גַּם עִנְיָן זֶה:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah